

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 12CoP/66/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6423201927
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:6423201927.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a členov senátu – sudcov Mgr. Silvie Tisovej a Mgr. Petra Straku, v právnej veci manželky (navrhovateľky): A. B., C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom trvale E., XXX XX F. G., t.č. H. I. XX/XX, XXX XX J. K. G. proti manželovi: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. L. XXX, XXX XX F. G., o rozvod manželstva, o odvolaní manžela proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 28Pc/5/2023-35 zo dňa 21. novembra 2023, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu zrušuje a vec vracia okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Žiar nad Hronom ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „okresný súd“) rozsudkom č. k. 28Pc/5/2023-35 zo dňa 21.11.2023 rozhodol, že manželstvo účastníkov A. B., C. D., nar. XX.XX.XXXX a A. B., nar. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa 17.07.2004 v Trnavej Hore, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu F. G., M. B. X, C. XXXX, K. N. XX, pod poradovým číslom X, C. (výrok I.). Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok II.).

Okresný súd odôvodnil rozsudok tým, že mal preukázané, že manželstvo účastníkov konania si neplní svoj spoločenský účel, v manželstve je dlhodobý hlboký a vážny rozvrat vzťahov. Manželia niekoľko mesiacov nežijú v spoločnej domácnosti, nehospodária spolu. Manželstvo si neplní svoje spoločenské funkcie, pretože manželia už dlhodobo nekomunikujú o osobných veciach, netravia voľný čas spoločnými aktivitami a navrhovateľka konštatovala, že z jej strany došlo k citovému odcudzeniu. Manželstvo je len formálnym zväzkom, nevytvára zdravé rodinné prostredie. Navrhovateľka nemá záujem o obnovu manželského spolužitia. Manžel sa len stroho vyjadril, že s návrhom nesúhlasí, pričom počas troch mesiacov od doručenia návrhu neuviedol dôvody, pre ktoré by malo manželstvo ďalej zotrvať. V priebehu konania nepoprel skutkové tvrdenia navrhovateľky, že obnova riadneho manželského spolužitia nie je možná. Okresný súd poukázal na to, že po nariadení prvého pojednávania dňa 08.09.2023 manžel uviedol, že si mieni zabezpečiť právne zastúpenie, čo však počas nasledujúcich dva a pol mesiaca neučinil a k návrhu sa nevyjadril. Napriek jeho nesúhlasu nemožno navrhovateľku nútiť zotrvať v nefunkčnom manželstve, ktoré si neplní žiadnu z funkcií. Na základe vykonaných dôkazov vrátane výsluchu navrhovateľky okresný súd mal jednoznačne preukázané, že v manželstve nastal hlboký a trvalý rozvrat, pričom nemožno očakávať, že v budúcnosti by došlo k obnoveniu harmonického spolužitia založeného na vzájomnej úcte, láske a pomáhaní si. Pre správne fungovanie manželstva je potrebné, aby bolo založené a zotrvalo na dobrovoľnosti oboch manželov, preto nikoho nemožno nútiť, aby proti svojej vôli zotrval v manželskom zväzku, pokiaľ si manželstvo neplní svoj účel. Z manželstva pochádza plnoletá dcéra, preto nebránia rozvodu ani záujmy maloletých detí. V rovine právnej odôvodnil svoje rozhodnutie o ust. § 22, § 23 ods. 1, 2, 3 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“). O trovách konania rozhodol podľa § 52 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Manžel podal odvolanie proti rozsudku dňa 29.12.2023, ktoré doplnil a opravil dňa 02.01.2024. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil ako predčasne vydaný a vydaný v rozpore so zákonom, kedy boli porušené jeho práva ako účastníka konania na spravodlivé prejednanie veci za jeho prítomnosti. Uviedol, že nemal možnosť sa vyjadriť k návrhu na rozvod manželstva z dôvodu prekážok na jeho strane, o ktoré súd vopred informoval a prekážky súdu, ktoré mu bránili zúčastniť sa pojednávania 21.11.2023, ktoré súdu riadne preukázal. Napriek tomu súd prejednal vec v jeho neprítomnosti bez toho, aby ho vypočul, prípadne vykonal ním navrhované dôkazy. Podľa manžela je argumentácia okresného súdu v odôvodnení rozsudku vnútorne rozporná a nepresvedčivá. Uviedol, že s rozvodom manželstva nesúhlasí. Svoju neprítomnosť na súdnom pojednávaní riadne ospravedlnil z dôvodu zlého zdravotného stavu pre akútne vírusové ochorenie, nakoľko večer pred súdnym pojednávaním musel ísť na lekársku pohotovosť a lekár ho uznal za práceneschopného. Práceneschopný bol od 20.11.2023 až do 02.12.2023. Vytykal okresnému súdu, že sa priklonil výlučne k tvrdeniam navrhovateľky, ku ktorým nemal možnosť sa vyjadriť ústne vzhľadom na zdravotné prekážky. Nemal ani možnosť požiadať súd o možnosť zachrániť manželstvo prostredníctvom odbornej psychologickej pomoci. Na pojednávaní chcel navrhovateľku konfrontovať a položiť jej otázky. K tvrdeniam navrhovateľky uviedol, že pokiaľ tvrdila, že sú si nerovní v povinnostiach, bola to však ona, ktorá dva roky nič nerobila a dcéra jej musela prať veci a starať sa o celú domácnosť. Dcéra bola pritom študentka gymnázia, čo manžel navrhovateľke vytykal. Navrhovateľka bola od rána do večera v práci podľa svojich tvrdení, avšak peniaze na chod domácnosti ani stravu nedávala. Manžel dával dcére na vreckové 100,- eur, navrhovateľka iba 20,- eur mesačne, čo je tiež vytkol. Uvedené zistil, keď si dcéra vyťahovala z účtu peniaze, aby vykompenzovala 100,- eur, o ktorých si myslel, že ich dostala od navrhovateľky. Po jeho vytykaní vreckového dcére vznikla medzi manželmi hádka a daný mesiac navrhovateľka dcére nedala peniaze. Hoci tvrdila, že robí nadčasy, žiadne peniaze od nej nevideli. Manžel navrhovateľku do domácich prác nenútil, keďže by aj tak pre svoju tvrdohlavosť nepočúvala. S dcérou sa dohodol tak, že bude potraviny kupovať a keď uvarí, nech uvarí aj pre matku. Toto robil v záujme predchádzania konfliktu. Pokiaľ navrhovateľka tvrdila, že narastali v manželstve nezhody, na 80 % ich vytvárala ona umelo z banálnych a nepodstatných vecí. Manžel uviedol, že nevie, čo bolo príčinou, prečo takto navrhovateľka konala, napriek tomu sa na ňu nehnevá, cíti k nej citovú väzbu a chce, aby spolu absolvovali manželskú poradňu, keďže manželstvo môže byť funkčné po citovej aj spoločenskej stránke. Taktiež uviedol, že nie je pravda, pokiaľ navrhovateľka tvrdí, že by ju ťahal od dcéry, aby sa s ňou nestretávala. Dcéra žije s ním v spoločnej domácnosti a keď chce ísť v sobotu alebo nedeľu k navrhovateľke, tá jej tvrdí, že pracuje aj v sobotu a nedeľu. Nie je pravdivé tvrdenie, že sa nepokúšal s navrhovateľkou skontaktovať, keďže ona mu nedvíhala telefón, ignorovala jeho pokus o telefonický kontakt a preto jej písal SMS. Hoci je dcéra jedna z najlepších žiačok na gymnázium a štúdium je pre ňu priorita, navrhovateľka jej povedala, že školu aj tak nedokončí, nech ide radšej do roboty. Na dokreslenie rodinných pomerov poukázal na to, že dcéra žiadala súd o výživné zo strany navrhovateľky vo výške 150,- eur, pričom nakoniec sa súdnym zmierom dohodli len na výške 80,- eur, pričom navrhovateľka sa jej následne vysmiala, že keby to vyriešili mimosúdne, mohla by jej dávať oveľa viac, čo dcéru dosť zranilo. Manžel poukázal na to, že navrhovateľka s ním o žiadnych veciach nekomunikovala, len vyvolávala umelo hádky z banálnosti a nepodstatnosti a nemal možnosť na záchranu manželstva. Keďže podľa jeho názoru existuje reálny potenciál na obnovu manželského vzťahu a ďalšieho vzájomného spoluzitia, navrhol absolvovať manželskú poradňu, kde by sa naučili spolu komunikovať. Manžel predložil lekárske potvrdenie z 20.11.2023, a to kópiu emailu zo dňa 21.11.2023, odpis potvrdenia o dočasnej PN vystavenej elektronicky, fotokópiu dodatočného ospravedlnenia neúčasti na pojednávaní zo dňa 22.11.2023, žiadosť o zmenu výšky výživného na plnoleté dieťa zo dňa 29.12.2023.

3. K odvolaniu manžela sa vyjadriala navrhovateľka dňa 19.01.2024, v ktorom vyjadrení žiadala, aby odvolací súd potvrdil rozsudok v plnom rozsahu. Poukázala na to, že manžel mal dlhodobú vedomosť o jej rozhodnutí sa rozvieť, pričom ona naberala odvahu sa odsťahovať a ukončiť vzťah, ktorý ju psychicky vyčerpával. Jej sťahovanie bolo tajné, bála sa ako zareaguje manžel a dlhodobo si zabezpečovala náhradné bývanie. Návrh podala dňa 17.07.2023. Manžel sa nezúčastnil ani jedného pojednávania, doručky zo súdu preberal na najneskorší termín napriek tomu, že mal byť práceneschopný a zdržiavať sa v mieste bydliska. Tiež má elektronickú schránku, ktorú si vie kedykoľvek skontrolovať. Manžel sa nikdy nechcel rozprávať o tom, že by sa rozviedli. Keď to spomenula, že by sa rozviedli a keď spomenula svoj zámer, zastráňoval ju s tým, že skončí na ulici. Trvala na tom, že manželstvo je nefunkčné a odmieta psychologickú alebo inú poradňu, ktorú navrhuje manžel. Komplikácie vo vzťahu nastali od roku 2011, keď manžel napadol navrhovateľku a musela byť ošetrovaná v nemocnici. Tomuto predchádzali iné fyzické útoky, pre ktoré sa skrývala a útoky pokračovali aj po

tomto napadnutí. Okrem fyzického napádania bola navrhovateľka podľa svojho vyjadrenia aj psychicky týraná, keď sa ju manžel snažil manipulovať, ovládať a riadiť podľa jej predstáv. Podľa nej manžel uvádza vymyslené skutočnosti a cielene manipuluje s ich dcérou, ktorú štvie voči nej. To, čo uviedol v odvolaní, nie je pravdivé. Pokiaľ sa bude zaoberať odvolací súd tvrdeniami manžela, navrhla, aby bol vyzvaný manžel na preukázanie svojich a dcériných tvrdení. Uviedla, že sa nebude vyjadrovať k priloženému návrhu dcéry.

4. Manžel sa vyjadril k vyjadreniu navrhovateľky dňa 22.02.2024, kde uviedol, že dúfa stále v manželské poradenstvo, avšak vyjadrenia navrhovateľky sú nepravdivé. Navrhovateľka využívala jeho slabosť, keď je zaťažený na dcéru, keďže z prvého manželstva mu zomrela dcéra. Bol pri pôrode, držal ju za nohu pri pôrode a keď navrhovateľka chcela dcéru po týždni prestať koiť, tak ju presvedčil, že kojenie je pre ňu prospešné. Musel vplývať na navrhovateľku počas tehotenstva a že alkoholické nápoje sú škodlivé a tiež, aby prestala fajčiť, keď bola tehotná a počas kojenia. Navrhovateľka proti nemu využívala jeho citlivú stránku k dcére s tým, že ho začala vydierať, že odíde a zoberie dcéru. Cítil sa pod psychickým nátlakom, keď nechcel o dcéru prísť a snažil sa všetko urovnať napriek tomu, že navrhovateľka začínala hádky pre banálne veci, ako príklad uviedol presolenú polievku. Toto pokračovalo až do roku 2011, keď to psychicky nezvládol a udrel navrhovateľku do oblasti hrudníka po tom, ako na neho vyštartovala a konal reflexne. Navrhovateľka so zlomenými rebrami skončila v nemocnici, pričom on aj dcéra ju chodili pozeráť trikrát do nemocnice, manžel sa staral o dcéru, nechodil kvôli tomu do roboty a zohnal pre navrhovateľku najlepšie lieky. Navrhovateľka sa rýchlo vyliečila a neostali jej trvalé následky. Následne odišla na D. ku svojej sestre a zobrala aj dcéru. Manžel jej posielal peniaze. Po čase sa vrátila, išli na dovolenku k moru. Odvtedy navrhovateľku podľa svojho vyjadrenia fyzicky nenapadol. Nepravdivé sú tvrdenia navrhovateľky, že dcéru ovplyvňuje. On jej hovoril len objektívne fakty a sama dcéra sa ho pýta na veci z detstva, ktoré chce vedieť. Pokiaľ sa navrhovateľka venovala dcére, manželovi neprekážalo, že nepracuje, chodievali každý rok k moru, trávili čas spoločnými aktivitami aj na úkor jeho práce. Po určitom čase sa začali opätovne navrhovateľkine maniere opakovať a často sa vyhrážala, že zoberie dcéru a odíde. Poprel, že by sa vyhrážal navrhovateľke, že skončí na ulici bez majetku, keďže vedel, že ak odíde, skončí na D. u svojej rodiny a odíde aj s dcérou. Poukázal na to, že manželkine tvrdenia môžu mať aj trestnoprávnu zodpovednosť za ohováranie a krivú výpoveď. Pokiaľ ide o jej tvrdenia o neskorom preberaní pošty uviedol, že je zaneprázdnený, musí sa starať aj o dcéru, o domáce zvieratá. Z tých peňazí, čo jej dáva navrhovateľka, dcéra nenahospodári veľa. Všetky dokumenty, ktoré sú mu doručované, si vyberá v zákonom stanovených lehotách. Nie je si vedomý, že by mal elektronickú schránku, nakoľko je fyzická osoba a nemá ani elektronický podpis ani čítačku. Na všetko nemôže reagovať online, nemá ešte právnik a všetko si rieši tak, ako to cíti. Nepamätá si, že by si vyberal na pošte niečo, keď bol práceneschopný. Pokiaľ ide o navrhovateľkino sťahovanie, táto mu to dala vedieť dve minúty predtým. Poukázal na to, že dcéra to vedela týždeň dopredu. Uviedol, že je ochotný vypovedať na súde. Má navrhovateľku stále rád, cíti k nej citovú väzbu, lebo 20 rokov strávili spolu v manželstve.

5. Navrhovateľka sa vyjadrila k vyjadreniu manžela dňa 08.03.2024. Uviedla, že tvrdenia manžela sú zavádzajúce a nepravdivé. Svojimi vyjadreniami poukazuje, že v manželskom živote celý život trpel, cítil sa byť týraný a zavražďovaný a na druhej strane sa obáva jej odchodu, pretože by mal prísť o jedinou dcéru. Počas manželstva sám poukázal na to, že sa snažil navrhovateľku prevychovať na svoj obraz, čím preukázal, že ju nemiloval, neakceptoval a nerešpektoval. Takto mal pri sebe osobu, ktorú si zidealizoval. Manžel navrhovateľku chápala ako schránku, ktorá mu má vynosiť dieťa a má robiť všetko preto, aby mal on dobrý pocit z toho, ako jeho dieťa žije s odôvodnením, že on už o jedno dieťa prišiel. Aj týmto správaním spôsobil trvalý rozvrät manželstva. Navrhovateľka poukázala na to, že vždy brala ohľad na svoju dcéru a aj z toho dôvodu zotrvala dlhé roky v nefungujúcom manželstve. Po dcérinej plnoletosti sa ale rozhodla odsťahovať a ukončiť nezmyselné manželstvo. Manžela nemiluje, neprechováva k nemu žiadnu citovú väzbu a nevie si predstaviť, že by sa s ním mala stretnúť a fyzicky dotknúť. Manželstvo bolo dlhodobou konfliktné, v marci 2023 došlo k odsťahovaniu zo spoločnej domácnosti a ukončeniu faktického spolužitia. Manželstvo je len formálnym zväzkom a ona nemá záujem na jeho obnovení. Pokiaľ manžel neustále poukazuje na nevyužitie možnosti návštevy psychologickú manželskej poradne, pravdepodobne sám pociťuje jeho potrebu, zrejme z toho dôvodu, že si potrebuje utriediť myšlienky ohľadom rozvodu. Poukázala na to, že manžel v minulosti navštevoval psychologickú aj psychiatrickú ambulanciu. V zlom psychickom stave bol v mesiacoch október až november 2021, keď bol hospitalizovaný v Psychiatrickej nemocnici prof. A. M. I.. V tom čase sa mu navrhovateľka snažila pomôcť v záujme dcéry a manželstva s tým, že sa zmení, čo sa však nestalo.

Jeho psychické rozpoloženie je dlhodobé, napádanie osoby navrhovateľky je preukázané a preto žiadala manželstvo rozviesť. Mala za to, že manžel dostal dosť druhých šancí.

6. Manžel sa vyjadril k vyjadreniu navrhovateľky dňa 03.04.2024, kde uviedol, že sa ju nesnažil prevychovať na svoj obraz, lebo poznal jej chyby a nedostatky. Počas tehotenstva a kojenia len chcel, aby nepila a aby ju dcéra nevidela pod vplyvom alkoholu. Alkohol obmedzila navrhovateľka, len keď bola doma. Pokiaľ ide o stratu dôvery medzi matkou a dcérou, opätovne poukázal na skutočnosti týkajúce sa zvýšenia výživného, na to, že navrhovateľka chcela, aby prišla k nej bývať a išla do roboty. Dcéra by tým pádom nedokončila gymnázium napriek tomu, že dcéra si zakladá na štúdiu a od základnej školy chcela ísť študovať na vysokú školu a nevymyslela si to preto, aby mohla od navrhovateľky pýtať peniaze. Ďalej uviedol, že netrpí žiadnymi psychickými problémami, v septembri 2020 však prekonal ťažký Covid, kedy sa navrhovateľka ani o neho nestarala, ležal v posteli v horúčkach, dcéra chodila do školy. Tento mu neprechádzal, preto začal užívať vo vyšších dávkach liek Ivermectin. Následne sa uňho prejavili vedľajšie účinky ako zmeny duševného stavu a abnormálne funkcie mozgu. Neadekvátnym spôsobom si zrušil zdravotnú dokumentáciu, urobil freudovú psychoanalýzu, prejavil sa u neho svalový tras a mierna dezorientácia. Navrhovateľka naňho zavolała záchranku napriek tomu, že jej uviedol, že sa cíti lepšie a dala ho odviezť na psychiatriu, s čím dcéra nesúhlasila. Vedľajšie účinky mu odzneli po pár dňoch, resp. hodinách. Absolvoval lumbálnu punkciu v nemocnici v J. K. G. kvôli podozreniu na zápal miechy. Primár v J. K. G. mu odporučil, že sa nemá vracaať na psychiatrickú ambulanciu, keďže nie je psychiatrický pacient. On sa vrátil na svoju žiadosť na psychiatriu, lebo tam bola väčšia voľnosť a sranda a na neurológii sa muselo len ležať. Musel absolvovať magnetickú rezonanciu, aby sa vyvrátilo podozrenie nádoru na mozgu. Keďže sa podozrenie nepotvrdilo, dokončil preventívnu liečbu a vrátil sa domov. Po konzultácii s viacerými odborníkmi dospel k záveru, že jeho ťažkosti boli zapríčinené vedľajšími účinkami Ivermectinu. Žiadne psychické problémy pred touto udalosťou ani po nej nemal, cítil sa vo výbornej psychickej kondícii. Myšlienky ohľadom manželstva má utriedené a jeho stanovisko je rovnaké, verí v obnovu a funkčnosť manželstva. Žiadal preto, aby mu odvolací súd umožnil záchranu manželstva. Manžel pripojil príbalový leták k lieku Ivermectin.

7. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 CMP, § 34 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“, § 3 ods. 5 písm. a/ CMP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas účastníkom konania (§ 362, § 359 CSP, § 7, § 94 CMP) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu v napadnutom rozsahu (§ 65 CMP) a bez viazanosti dôvodmi odvolania (§ 66 CMP) rozsudok okresného súdu zrušil, vrátane súvisiaceho výroku o trovách konania a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie (§ 389 ods. 1 písm. b/ CSP, § 391 ods. 1 CSP) z nasledovných dôvodov:

8. V preskúmvanej veci okresný súd rozsudkom rozviedol manželstvo účastníkov konania s tým, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

9. Manžel napadol rozsudok okresného súdu v odvolaní okrem iného majúc za to, že okresný súd pochybil, keď rozhodol bez toho, aby ho vypočul, keďže včas ospravedlnil svoju neprítomnosť a následne ju ospravedlnil aj trvajúcou práceneschopnosťou, trvajúcou aj v termíne pojednávania. Boli tak porušené jeho práva účastníka konania na spravodlivé prejednanie veci za jeho prítomnosti.

10. Odvolací súd sa tak v prvom rade zaoberal odvolacou námietkou manžela, ktorý v podstate namietal odňatie zákonnej možnosti konať pred súdom spočívajúcej v tom, že okresný súd prejednal vec dňa 06.10.2023 bez jeho prítomnosti, napriek tomu, že svoju neprítomnosť na predmetnom pojednávaní ospravedlnil včas a vážnymi okolnosťami a následne doložil potvrdenie o dočasnej práceneschopnosti (ďalej aj „PN“).

11. Porušením práva na spravodlivý proces je potrebné podľa odvolacieho súdu chápať i taký postup súdu v prejednávaní veci, ktorým súd strane znemožní realizáciu tých práv, ktoré jej priznáva Civilný procesný poriadok za účelom ochrany jej práv a právom chránených záujmov.

12. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Podľa § 180 CSP po vyvolaní veci súd zistí, či sa dostavili osoby, ktoré boli na pojednávanie predvolané. Ak sa tieto osoby nedostavili, súd rozhodne, či sa pojednávanie bude konať v ich neprítomnosti, a otvorí pojednávanie.

14. Z obsahu spisu vyplýva, že okresný súd nariadil dňa 31.07.2023 (č. I. 15 spisu) termín pojednávania na dňa 08.09.2023. Manžel dňa 06.09.2023 emailom žiadal o ospravedlnenie a odročenie pojednávania z dôvodu potreby zabezpečenia právnej pomoci a vyjadrenia k návrhu na rozvod (č. I. 19 spisu). Následne dňa 07.09.2023 manžel emailom žiadal o odročenie pojednávania z dôvodu PN (č. I. 21 spisu), pričom uviedol, že sa chce pred súdom vyjadriť k návrhu. Okresný súd bez otvorenia pojednávania odročil dňa 11.09.2023 pojednávanie na nový termín - 06.10.2023 (zápisnica - č. I. 24 spisu). Zároveň manžel dňa 06.10.2023 emailom ospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní z dôvodu vyzdvihnutia zásielky v deň pojednávania a z pracovnej zaneprázdnenosti. Následne dňa 06.10.2023, keďže okresný súd nemal riadne vykázané doručenie predvolania manžela, určil v uvedený deň bez otvorenia pojednávania nový termín pojednávania na deň 21.11.2023 o 08.30 hod (zápisnica - č. I. 26 spisu). Predvolanie na nový termín pojednávania bolo doručené manželovi dňa 13.10.2023 (doručenka - č. I. 27 p.v.). Na predvolaní je uvedené, že okresný súd ho považuje za potrebné vypočuť. Manžel zaslal okresnému súdu email dňa 21.11.2023 o 07.46 hod. (č. I. 31 spisu), kde ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní z dôvodu akútneho vírusového ochorenia s podozrením na chrípku alebo Covid 19, pričom priložil potvrdenie z ošetrenia u lekára (na č. I. 32). Z potvrdenia všeobecného lekára zo dňa 20.11.2023 o 16.36 hod. vyplýva, že manžel má infekčnú hepatitídu typu C (HCV) vs. virosis. Okresný súd dňa 21.11.2023 uskutočnil pojednávanie za prítomnosti navrhovateľky (zápisnica - č. I. 33 spisu). Na tomto pojednávaní okresný súd uviedol do zápisnice, že manžel ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní z dôvodu chrípkového ochorenia, ale nežiadal, aby bolo pojednávanie odročené, preto vec prejednal podľa § 180 CSP, vypočul navrhovateľku a vo veci rozhodol. Manžel dňa 22.11.2023 o 09.41 hod. zaslal súdu ospravedlnenku z neúčasti na súdnom pojednávaní a odpis z potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti (č. I. 39 a 40 spisu). Z odpisu potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti vyplýva, že je neschopný práce od 20.11.2023 a dátum predpokladaného skončenia dňa 27.11.2023. Dátum vystavenia odpisu je 21.11.2023.

15. Podľa § 35 CMP súd je povinný zistiť skutočný stav veci.

16. Podľa § 32 CMP účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich skutkových tvrdení.

17. Právo navrhovať dôkazy na preukázanie svojich tvrdení a právo vyjadriť sa k návrhu na dôkazy patria medzi základné procesné práva, ktoré účastníkom konania priznáva zákon. Za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov (§ 187 ods. 1 CSP). Dôkazným prostriedkom je najmä výsluch strany, výsluch svedka, listina, odborné vyjadrenie, znalecké dokazovanie a obhliadka. Ak nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho súd (§ 187 ods. 2 CSP).

18. Podľa odvolacieho súdu typickým dôkazným prostriedkom v konaní o rozvode manželstva je výsluch účastníkov konania. Z obsahu spisu okresného súdu vyplýva, že súd navrhovateľke a manželovi zaslal na deň 21.11.2023 predvolanie, v ktorom okresný súd uviedol, že ich považuje za potrebné v konaní vypočuť (č. I. 27 spisu). Súd prvej inštancie teda akceptoval dôkazný návrh manžela (č. I. 21 spisu), ktorý sa chcel vyjadriť k návrhu, s ktorým osobne nesúhlasí. Z obsahu zápisnice o pojednávaní zo dňa 21.11.2023 vyplýva, že okresný súd sa navrhnutým dôkazom manžela nezaoberal a nevykonanie navrhnutého dôkazu v rozhodnutí nezdôvodnil. S poukazom na ust. § 220 ods. 2 CSP je však povinnosťou súdu v odôvodnení rozhodnutia okrem iného uviesť, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy. Svoju povinnosť si tak nesplnil a v konaní tak došlo k nesprávnosti postupu súdu, ktorým boli porušené procesné práva účastníka konania v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Z tohto dôvodu odvolací súd uvedenú námietku manžela považoval za dôvodnú a rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 391 ods. 1 CSP v nadväznosti na § 389 ods. 1 písm. b/ CSP.

19. V ďalšom konaní bude povinnosťou okresného súdu nariadiť pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov konania a dôsledne aplikujúci vyšetrovaciu zásadu v § 35 CMP vykoná výsluch manžela príp. vykoná ďalšie dôkazy. V súlade s § 37 CMP si môže osvojiť príp. zhodné skutkové tvrdenia účastníkov konania. Zistené skutočnosti posúdi aj v kontexte s argumentáciou produkovanou manželom

a navrhovateľkou v ich podaniach v rámci odvolacieho konania. Po objasnení osvedčených skutočností v potrebnom rozsahu okresný súd vec opätovne právne posúdi a v zmysle vyššie uvedeného vo veci nanovo rozhodne, s tým, že v ďalšom postupe je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP v nadväznosti na § 2 ods. 1 CMP). V odôvodnení rozhodnutia v súlade s § 220 ods. 2 CSP uvedie, na základe akých osvedčených skutočností a na základe akých dôkazov dospel k svojim záverom. V novom rozhodnutí zároveň rozhodne aj o trovách celého konania vrátane trov odvolacieho konania podľa § 396 ods. 3 CSP.

20. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu hlasovaním v pomere hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).